

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu pabianickiego za rok 2004.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wykonuje swoje zadania na terenie powiatu pabianickiego obejmującego 498,4 km² posiadającego 119511 mieszkańców przy pomocy podległej mu powiatowej Stacji Sanitarno – epidemiologicznej zatrudniającej 26 pracowników w tym pracowników merytorycznych 20.

Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Pabianicach zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej Dz. U. Z 1998r Nr 90, poz 575 z późn. zm.) – skierowana jest na ochronę zdrowia przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i/lub uciążliwych a w szczególności zapobieganiu powstaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz cywilizacyjnych na obszarze powiatu pabianickiego.

Dla realizacji tej polityki w Pionie Nadzoru Sanitarnego w roku 2004 rozpoczęto wdrożenie Systemu Jakości na zgodność z normą PN-EN 45004:1998 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek kontrolujących”

W 2004r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Powiecie pabianickim było 2409 obiektów.

- Liczba obiektów – 2409
- Liczba kontroli – 2257
- Wydanych decyzji merytorycznych – 547
- Wydanych decyzji płatniczych – 654
- Wydanych postanowień – 85
- Wydanych tytułów wykonawczych – 10
- Nałożonych mandatów karnych – 59/9650 zł.
- Liczba pobranych próbek – 4210

W 2004 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach wpłynęło 35 skarg i interwencji , wszystkie rozpatrzone z czego 20 było nieuzasadnionych.

Nadzór przeciwepidemiczny

W 2004 wykonano:

- kontrole sanitarne placówek służby zdrowia	- 112
- kontrole stałych nosicieli	- 6
- kontrole punktów szczepień	- 89
- wywiady epidemiologiczne i dochodzenia p/epidemiczne	- 433

Nadzór nad zakładami służby zdrowia

Na terenie Powiatu Pabianickiego objęto nadzorem 90 placówek służby zdrowia w tym 15 gabinetów prywatnych stomatologicznych. Na rok 2004 zaplanowano 130 kontroli sanitarnych - wykonano 112. Wydano 2 decyzje na poprawę stanu sanitarno- technicznego w placówkach służby zdrowia.

Miasto Pabianice

W 2004 roku skontrolowano 57 placówek służby zdrowia w tym 10 gabinetów prywatnych. Liczba kontroli w placówkach służby zdrowia z terenu miasta Pabianic - 76.

Miasto Konstantynów

W 2004 roku nadzorem objęto 13 placówek, w których przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych .

Gminy

W 2004 roku w 5 gminach (Pabianice, Ksawerów, Lutomiersk, Dobroń, Dłutów) nadzorem sanitarnym objętych jest 18 placówek, w których przeprowadzono 19 kontroli sanitarnych w tym 4 w gabinetach prywatnych.

Działalność w zakresie zwalczania chorób zakaźnych

WZW

Sytuacja epidemiologiczna dotycząca wirusowego zapalenia wątroby.

W 2004 roku zarejestrowano 20 przypadków WZW. Z tej liczby 9 przypadków to wzv B (45%), 11 przypadków to wzv C (55%) .

Jednostka chorobowa	2003 rok					
	Ogółem		Miasta		Gminy	
	L.zachor.	zapadalność	L.zachor.	zapadalność	L.zachor.	zapadalność
Wzw A	-	-	-	-	-	-
Wzw B	9	7,53	8	8,98	1	3,30
Wzw C	11	9,21	10	11,22	1	3,30
Wzw B+C	-	-	-	-	-	-
Wzw inne nieokreślone	-	-	-	-	-	-
Wzw ogółem	20	16,74	18	20,19	2	6,60
Wzw ogółem W 2003r.	18	15,04	15	16,04	3	9,90

Na 20 przypadków wirusowego zapalenia wątroby B i C - 18 przypadków to przewlekłe zapalenia wątroby dotyczące osób zakażonych bezobjawowo HBV i HCV.

Działalność w zakresie szczepień ochronnych.

Nadzorem objęto 60 placówki, w których są wykonywane szczepienia ochronne.

Zaplanowano 94 kontrole - wykonano 89

W poszczególnych placówkach wykonawstwo przedstawia się następująco:

Lp	Nazwa placówki	Ilość placówek	planowano kontroli	wykonano kontroli
1	Poradnie D	4	14	14
2	Ośrodki zdrowia	6	13	9
3	Oddziały Noworodków	1	1	1
4	Szkoły podstawowe	27	41	41
5	Szkoły średnie	10	10	10
6	Poradnie chirurgiczne	3	2	2
7	Punkty szczepień	2	2	2
8	Poradnia p/gruźlica	1	1	1
9	Niepubliczne ZOZ-y	4	9	8
10	Punkt Szczepień w poradni medycyny szkolnej	1	1	1
	RAZEM	59	94	89

Na dzień 31.12.2004 r. obowiązkowym szczepieniem p/wzw B podlegało 630 pracowników służby zdrowia, z czego 1,26% jest zaszczepiona pierwotnie, 20,47% uzupełniająco, 48,60% otrzymało I szczepienie przypominające, a 17,80% II szczepienie przypominające.

Osoby zaszczepione p/wzw B profilaktycznie otrzymały:

- 668 dawek szczepienia pierwotnego
- 993 dawek szczepienia uzupełniającego
- 404 dawki szczepienia przypominającego

Przeciw WZW A zaszczepiono 74 osób.

U dzieci urodzonych w 2004r. wykonano:

- szczepienie B.C.G. u 99,88%
- szczepienie p/ błonicy i tężcowi 60,45% i poliomyelitis u 58,19%
- szczepienie p/krztuścowe u 60,45%
- szczepienie p/wzw pierwotne u 49%
- szczepienie p/wzw uzupełniające u 41,12%

Uodpornienie przeciwko poszczególnym chorobom na dzień 31.12.2004r./bez rocznika 2004/ przedstawia się następująco:

- - krztusiec - 99,88%
- - błonica - 99,71%
- - tężec - 99,71%
- - poliomyelitis - 98,75%
- - odra - 96,24%
- - różyczka - 94,71%

Młodzież kończąca naukę w szkołach ponadpodstawowych otrzymała III dawkę szczepienia przypominającego p/błonicy i tężcowi.

Młodzież nie ucząca się , zgodnie z rocznikiem była wzywana na w/w szczepienia do punktu szczepień dla dorosłych. Na 90 osób podlegające szczepieniom - zgłosiło się i otrzymało szczepienia 100% młodzieży (W 2003r. – 94,80%).

Wzorem lat ubiegłych podczas kontroli punktów szczepień przeprowadzono bieżący instruktaż o prawidłowym wykonywaniu szczepień , przechowywaniu szczepionek i prowadzeniu dokumentacji.

Pokąsania

W 2004 roku przeprowadzono 196 wywiadów z ludźmi pokąsanymi przez zwierzęta. Z tej liczby 155 przypadków pokąsań w mieście , a 40 na wsi.

Szczepionych p/wścieklicznie zarejestrowanych było 21 osób ,z czego 14 osób z miasta , a 7 ze wsi.

Borelioza

W roku sprawozdawczym 2004 odnotowano 4 przypadki boreliozy (w 2003r. – 1 przypadek) .

Zatrucia pokarmowe

Zatrucia pokarmowe z terenu powiatu pabianickiego w 2004 roku

Kod wg ICD-10	Liczba zachorowań ogółem	Miasta Liczba zachorowań	Wieś liczba zachorowań	Zapadalność		
				ogólna	Miasta	Wieś
A 02.0	30	23	7	25,10	25,68	23,06
A 04	55	42	13	46,02	46,82	42,82
A 05.9	2	-	2	1,67	-	6,50
A 08	17	15	2	14,22	16,75	6,59
OGÓŁEM	104	80	28	87,03	111,7	79,05

Miasta : Pabianice
Konstantynów

Wieś : 5 gmin
- Pabianice
- Ksawerów
- Lutomiersk
- Dobroń
- Dłutów

W 2004 roku zarejestrowano 104 zatrucia pokarmowych (w 2003r. – 121 zatruc pokarmowych), w tym 30 przypadków zatruc pałeczką Salmonella – 23 przypadki w mieście, 7 na wsi.

Biegunki u dzieci do 2 lat wystąpiły u 8 dzieci / 7 z miasta , 1 ze wsi/ - 8 przypadków były hospitalizowane.

Z innych zatruc zanotowano 76 przypadków zatruc lekami , 28 alkoholem, 19 zatruc innymi substancjami - wszystkie przypadki hospitalizowano .

W 2004r. zbiorowych zatruc pokarmowych nie odnotowano

Sytuacja dotycząca świerzbu na terenie powiatu

W 2004 roku zarejestrowano 150 przypadków świerzbu , z czego 135 przypadków w mieście, 15 na wsi (w 2003r. - 140 przypadków świerzbu).

Grypy

W 2004 roku na terenie powiatu pabianickiego zarejestrowano 965 przypadków grypy . Z tej liczby 268 przypadków dotyczyło dzieci do lat 14.

W roku 2003 zgłoszono do PSSE - 7841 przypadków grypy.

Nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia.

W roku 2004 pod nadzorem sekcji HŻŻ i PU Powiatowej Stacji Sanitarnej Epidemiologicznej w Pabianicach znajdowały się 1084 obiekty zlokalizowane na terenie powiatu pabianickiego. W porównaniu z 2003 r. ich liczba wzrosła o 37. Skontrolowano 576, przeprowadzono ogółem 832 kontrole sanitarne. Sklasyfikowano 251 obiektów, niedostatecznie oceniono 57, co stanowi 9,9% ogółu skontrolowanych, w tym pod względem technicznym niedostatecznie oceniono 22 zakłady, co stanowi 3,8 % skontrolowanych, natomiast za brak czystości i porządku zdyskwalifikowano 19, tj. 3,3 %.

Rodzaje obiektów	Ilość we/y ewidencji	Ilość kontroli	Ilość decyzji	Liczba mandatów	Na sumę
Wytwórnia żywności	65	114	39	12	2450
Obiekty obrotu żywnością	596	334	27	25	3850
Zakłady żywienia zbior. otwarte	51	68	24	10	1900
Zakłady małej gastronomii	102	35	4	12	550
Zakłady żywienia zbior. zamknięte	65	73	3	1	100
Środki transportu żywności	199	199	-	5	400
Wytw. i miejscow. Obrotu	6	9	3	-	-
Ogółem	1084	832	100	55	9250

Ogółem wydano 100 decyzji administracyjnych, tym 3 decyzje czasowego unieruchomienia lub przerwania produkcji i 3 decyzje zakazu sprzedaży środków spożywczych:

1. W zakładzie garmazeryjnym „Mikłasz” Sp. z o.o. w Dobraniu, ul. Sienkiewicza 64 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał decyzję administracyjną wstrzymującą produkcję pyz mrożonych z mięsem, zakwestionowanych z uwagi na obecność bakterii chorobotwórczych Salmonella z grupy BO, do czasu przedstawienia przez producenta pozytywnych wyników badań mikrobiologicznych ww. produktu. Ponadto wydano decyzje dotyczącą wycofania z obrotu handlowego zakwestionowanej partii oraz decyzję na poprawę stanu technicznego zakładu. Po przedstawieniu przez producenta pozytywnych wyników badań mikrobiologicznych partii wstępnej pyz mrożonych z mięsem, wydano decyzję zezwalającą na wznowienie produkcji tego asortymentu w zakładzie garmazeryjnym „Mikłasz” Sp. z o.o. w Dobraniu, ul. Sienkiewicza. Za zakwestionowane próby ukarano osobę odpowiedzialną mandatem karnym w wysokości 500 zł.

2.....Wydano 1 decyzję administracyjną unieruchamiającą punkt małej gastronomii obwodowej usytuowany w Ksawerowie przy ul. Widzewskiej 2. oraz nałożono w ww. obiekcie mandat karny w wysokości 500zł. Karanie mandatowe i decyzję unieruchamiającą zastosowano z uwagi na prowadzenie w przyczepie produkcji potraw kulinarnych od surowca do gotowego wyrobu , przy braku warunków technicznych do prowadzenia tego typu

działalności. Ponadto w dniu kontroli stwierdzono bardzo zły stan sanitarny omawianego obiektu, zagrażający bezpieczeństwu zdrowotnemu potencjalnych konsumentów. Po wydaniu decyzji unieruchamiającej osoba prowadząca punkt gastronomiczny zaprzestała prowadzenia działalności w ww. obiekcie (został on zlikwidowany).

3.....W związku z powiadomieniami alarmowymi w ramach systemu wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych RASFF wydano 2 decyzje nakazujące wycofanie z obrotu handlowego zakwestionowanych środków spożywczych:

- miodu pszczelego nektarowego firmy „Nektar” z Poznania, zakwestionowanego z uwagi na obecność chloramfenikolu, znajdującego się w obrocie w supermarkecie „Champion” w Pabianicach, ul. Popławska 4/20

- gałki muszkatołowej firmy „Ziołopex”, zakwestionowanej ze względu na obecność bakterii chorobotwórczych Salmonella Cubana, znajdującej się w obrocie handlowym w supermarkecie h'hipernowa w Pabianicach, ul. Zamkowa 31.

4. W zakładzie „Delta Import” Sp. z o.o. w Konstancynie Łódzkim, ul. Dąbrowa 6a wydano 1 decyzję dotyczącą wstrzymania produkcji mydła w płynie z gliceryną „Capri” z uwagi na obecność drobnoustrojów Candida albicans w 0,1g produktu. Druga decyzja administracyjna dotyczyła wycofania z obrotu handlowego partii ww. zakwestionowanego mydła. Polecenia zawarte w decyzjach zostały wykonane w terminie natychmiastowym.

W roku 2004 nałożono ogółem 55 mandatów karnych na sumę 9250 zł. Uchybienia sanitarne, za które nakładano mandaty karne dotyczyły głównie:

- braku stosownych zaświadczeń lekarskich z badań do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- wprowadzania do obrotu handlowego środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- niewłaściwego stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów.

W roku sprawozdawczym 2004 wniosków do sądu nie kierowano.

W roku 2004 przeprowadzono analizę laboratoryjną krajowych środków spożywczych produkowanych w zakładach zlokalizowanych na terenie powiatu pabianickiego oraz znajdujących się w obrocie handlowym:

- ogółem zbadano 354 próbki, z czego zdyskwalifikowano **30** próbek, tj. **8,5 %**
(w roku 2003 odsetek próbek zdyskwalifikowanych wyniósł 8,5 %).
- pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 306 próbek, zdyskwalifikowano **29**, tj. **9,5%**
(w 2003r.odsetek próbek zdyskwalifikowanych za parametry mikrobiologiczne wyniósł 16,5 %)
- pod względem parametrów chemicznych zbadano **45**, zdyskwalifikowano **0** próbek, tj. **0%** (w 2003r.odsetek próbek zdyskwalifikowanych za parametry chemiczne wyniósł 0 %)
- w kierunku zanieczyszczeń biologicznych przebadano **3** próbki, zdyskwalifikowano **1**, co stanowi **33,3 %**.

Grupy produktów krajowych środków spożywczych według % próbek kwestionowanych oraz główne przyczyny zakwestionowania - 2004 rok

Lp	Rodzaje próbek	Ogółem			Mikrobiologicznie			Główne przyczyny kwestionowania
		zbad.	zakw.	% zakw	zbad.	zakw.	% zakw	
1	Ciastka z kremem	60	24	40	60	24	40	Ponadnormatywna liczba bakterii z grupy coli
2	Wyroby garmażeryjne	35	5	14,3	35	5	14,3	Obecność Salmonelli z grupy BO w 25g produktu
3	Inne przetwory zbożowo-mączne (kasze)	23	1	4,3	-	-	-	Obecność żywych szkodników zbożowo-mącznych

W ramach nadzoru nad jakością zdrowotną środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością z importu dokonano oceny 160 partii.

Na podstawie kontroli dokumentacji, oględzin masy towarowej oraz badań organoleptycznych w magazynach oceniono 96 partii środków spożywczych z importu oraz 64 partii materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Nie wydano decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu partii importowanych środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Ogółem pobrano do badań laboratoryjnych 405 próbek środków spożywczych, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością pochodzenia krajowego i z importu. Pobrano 19 próbek środków spożywczych krajowych i z importu w ramach monitoringu

W 2004 r. zarejestrowano i rozpatrzono 9 interwencji..

Interwencji zasadnych było 6 (co stanowi 66,6 %).

Interwencje najczęściej dotyczyły:

- niewłaściwej jakości organoleptycznej wprowadzanych do obrotu handlowego artykułów spożywczych - 4 interwencje, z czego 3 były zasadne, co stanowi 75 % (np. niewłaściwy smak, barwa ryb, obecność szkodników zbożowo-mącznych w kaszy jęczmiennej, niewłaściwe cechy organoleptyczne obiadu zamawianego przez telefon z dostawą do domu);
- niewłaściwy stan sanitarny koszyków i wózków dla klientów w jednym z supermarketów – 1 interwencja uzasadniona;
- sprzedaż pieczywa i wyrobów cukierniczych bez opakowań jednostkowych w systemie samoobsługowym - 1 interwencja uzasadniona;
- sprzedaż artykułów spożywczych przeterminowanych - 1 interwencja uzasadniona.

Konsumenci najczęściej składali skargi na duże sklepy spożywcze, np. supermarkety (5 interwencji, , co stanowi 55,5 % wszystkich zgłoszonych).

Pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki kaszy jęczmiennej, z czego 1 została zakwestionowana z powodu obecności żywych szkodników zbożowo-mącznych.

W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1300 zł.

Wydano 1 decyzję administracyjną nakładając na supermarket h'hypernova w Pabianicach, ul. Zamkowa 31 obowiązek przechowywania w odpowiedniej temperaturze, z zachowaniem

łańcucha chłodniczego ryb świeżych i wędzonych na stoisku rybnym. Polecenie zawarte w ww. decyzji wykonano w terminie natychmiastowym.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały poprawę stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów.

W roku 2004 sekcja HŻŻ i PU współpracowała z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Pabianicach. W związku z nowelizacją porozumienia o współpracy pomiędzy Państwową Inspekcją Sanitarną i Inspekcją Weterynaryjną uaktualniono porozumienie pomiędzy ww. jednostkami na szczeblu powiatowym. Ponadto zakłady garmażeryjne stosujące do produkcji mięso surowe, będące dotychczas pod nadzorem PIS, przesunięto do grupy obiektów pod wspólnym nadzorem z WIS. Utrzymywano stałe robocze kontakty z Inspekcją Sanitarną na terenie województwa, informując o zakwestionowanych próbach wyrobów gotowych, producentów pochodzących z poza terenu powiatu pabianickiego.

W roku 2004 pracownicy sekcji dwukrotnie, wspólnie z policjantami Powiatowej Komendy Policji w Pabianicach uczestniczyli we wczesnych godzinach rannych, w akcjach kontroli środków transportu służących do przewozu środków spożywczych. Skontrolowano wówczas 32 pojazdy, nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 400zł.

Podczas kontroli targowisk współpracowano z funkcjonariuszami Straży Miejskiej. Utrzymywano również stałe kontakty z lokalną prasą.

W roku 2004 pracownicy sekcji HŻŻ i PU wydali w oparciu o art. 27 ustawy z dnia 11 maja 2001r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia 149 decyzji dotyczących odbiorów sanitarnych obiektów produkcji lub obrotu żywnością, co wiązało się z przeprowadzeniem wizji lub kontroli sanitarnej w ww. obiektach.

Przeprowadzono 199 kontroli środków transportu służących do przewozu żywności, wydano 134 decyzje w sprawie dopuszczenia samochodów do przewozu środków spożywczych.

Wydano 21 zezwoleń na sezonowe funkcjonowanie tzw. ogródków piwnych przy obiektach spożywczych.

.

W czerwcu 2004r. pracownicy sekcji zorganizowali bezpłatne szkolenie dla przedstawicieli obiektów produkcji i obrotu żywnością z terenu powiatu pabianickiego na temat: „Realizacja zasad GHP, GMP i systemu HACCP gwarancją wysokiej jakości środków spożywczych.” W szkoleniu uczestniczyły 72 osoby. Celem spotkania było zapoznanie przedsiębiorców z obowiązującym ustawodawstwem i wymaganiami w zakresie kontroli wewnętrznej oraz prawidłowego sposobu jej dokumentowania w zakładzie. Liczny udział przedsiębiorców w tym szkoleniu świadczy, że było ono rzeczywiście potrzebne.

Nadzór w zakresie higieny komunalnej

- Ocena jakości wody w wodociągach publicznych będących pod nadzorem PSSE-Pabianice

Liczba ludności w ogółem w Powiecie Pabianickim wynosi 119 511.

W nadzorze sanitarnym PSSE w Pabianicach znajduje się 12 wodociągów publicznych ,oraz 9 wodociągów lokalnych .

Wodociągi publiczne

Wodociąg publiczny w Pabianicach oparty jest na 2 ujęciach: ul. Wodna 8 i 15 PP "Wilków" 12. Jakość badanych próbek wody pod względem bakteriologicznym nie budziła zastrzeżeń.

Okresowo w wodzie podawanej do sieci i w sieci występują przekroczenia manganu i żelaza.

W badaniach chemicznych w monitoringu przeglądowym w 4 punktach w sieci na terenie miasta Pabianic i w wodzie podawanej do sieci z 15 PP "Wilków" 12 stwierdzono ponadnormatywną zawartość chloroformu oraz dodatkowo w jednym punkcie stwierdzono ponadnormatywną zawartość bromodichlorometanu. Powtórne badania nie wykazały przekroczeń zakwestionowanych parametrów.

Liczba ludności w Pabianicach – 71 612

Liczba ludności korzystającej z wody w sieci miejskiej wynosi ok. 70 tys.

Wodociąg publiczny w Konstytuczynie Łódzkim

- zasilany jest z ujęcia ul. Wodociągowa 7. W okresie sprawozdawczym zakwestionowano pod względem bakteriologicznym wodę w sieci rozdzielczej ul. Lutomińska 14, ze względu na wystąpienie jednej bakterii grupy coli. Po przeprowadzeniu dezynfekcji w kolejnych próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń. Ponadto raz stwierdzono ponadnormatywną zawartość żelaza w wodzie w sieci. Kolejne badania nie potwierdziły przekroczeń NDS żelaza.

Utrzymuje się ponadnormatywną zawartość żelaza w wodzie w cysternie (źródło awaryjne zaopatrzenia w wodę) 0,68 – 5,50 mg/l Fe.

Liczba ludności w Konstytuczynie Łódzkim wynosi 17 538

Liczba ludności korzystająca z sieci miejskiej wynosi ok. 16 tys.

Wodociąg publiczny w Dobrońcu – ujęcie wody w Markówce.

Pod względem bakteriologicznym woda nie budziła zastrzeżeń. W badaniach fizykochemicznych stwierdzono w wodzie podawanej do sieci 0,49-0,28mg/l i w sieci 0,33-0,36mg/l żelaza.

PPIS w Pabianicach wydał w tym zakresie stosowną decyzję z terminem jej realizacji do 30.01.2005r.

Liczba ludności ogółem w gminie Dobroń wynosi 6737 z wodociągu korzysta ok. 5800 osób.

Wodociąg publiczny w Ksawerowie zasilany jest z ujęcia w Ksawerowie ul. Szkolna

i z ujęcia Nowa Gadka ul. Wola Zaradzyńska

Na wodę z ujęcia w Ksawerowie ul. Szkolna w okresie sprawozdawczym stwierdzono przekroczenia: mętności, barwy i żelaza. Mętność 2-5NTU, barwa 17 – 20 mgPt/dm³, żelazo 0,31 – 1,33 mg/l. W kolejnych badaniach woda z w/w wodociągu stwierdzono mętność 2NTU pozostałe parametry w normie. Kolejne badania - badane parametry w normie. W latach ubiegłych występowały przekroczenia manganu. PPIS wydał w tym zakresie stosowną decyzję, z terminem realizacji 31.12.2005r.

Pod względem bakteriologicznym woda z ujęcia w Ksawerowie nie budziła zastrzeżeń.

Na ujęcie wody w Nowej Gadce ul. Wola Zaradzyńska zasilającej wodociąg w Ksawerowie została wydana przez PPIS w Pabianicach nakazująca doprowadzenie wody do właściwych parametrów pod względem bakteriologicznym. W badaniach bakteriologicznych w wodzie podawanej do sieci stwierdzono przekroczenia – ogólna liczba bakterii przy 24 h inkubacji w temp. 37 °C w 1 ml – 274 i >300, ogólna liczba bakterii przy 72 h inkubacji w temp. 22 °C w 1 ml – >300. Ujęcie jest nieczynne, a wodociąg zasilany jest tylko z ujęcia w Ksawerowie.

Liczba ludności ogółem w gminie Ksawerów wynosi 7 046 a z wodociągu korzysta ok. 3 000

Wodociąg publiczny w Dłutowie (ujęcie w Dłutowie i w Ślądkowicach)

Skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody z ujęcia w Dłutowie nie budzi zastrzeżeń.

W badanych próbkach wody z ujęcia w Ślądkowicach stwierdzono ponadnormatywną zawartość żelaza i manganu, w związku z tym PPIS w Pabianicach wydał decyzję z terminem wykonania 30.11.2004r., przesuwając ją do marca 2006r.

Ogólna liczba ludności w gminie Dłutowie wynosi 4 081, wodociągu w Ślądkowicach korzysta ok 800 osób, a z wodociągu w Dłutowie korzysta ok. 2 800 osób.

Wodociąg publiczny w Rydzynach gmina Pabianice.

W okresie sprawozdawczym 1 raz wystąpiło niewielkie przekroczenie manganu w wodzie podawanej do sieci. Skład bakteriologiczny badanych próbek wody nie budził zastrzeżeń.

Wodociąg publiczny w Górcie Pabianickiej gmina Pabianice.

Badane parametry wody nie budziły zastrzeżeń.

Wodociąg publiczny w Żytowicach gmina Pabianice.

Pod względem bakteriologicznym woda w sieci nie spełniała wymagań (1 raz), - 1 bakteria grupy coli. Powtórne badanie nie potwierdziło przekroczeń.

W wodzie podawanej do sieci stwierdzono przekroczenia manganu.

W gminie Pabianice ogólna liczba ludności wynosi 5 536 , z wodociągu korzysta ok 5 200

Wodociąg publiczny w Lutomiarsku – ujęcie wody nieczynne.

Wodociąg zasilany jest z ujęcia w Prusinowicach, w okresie sprawozdawczym spełniała warunki wody do spożycia.

W latach ubiegłych woda nie spełniała w/w warunków ze względu na zawartość manganu.

PPIS wydał decyzję, której termin zakończył się 30.12.04.

Wodociąg publiczny w Kazimierzu.

Woda nie spełnia wymaganych parametrów fizykochemicznych ze względu na żelazo i mangan.

W tej sprawie została wydana decyzja przez PPIS w Pabianicach z terminem wykonania 30.12.2005.

Woda z tego ujęcia zasila także wodociąg w Szydłowie.

W gminie Lutomiarsk ogólna liczba ludności wynosi 6 961 z wodociągu w Prusinowicach korzysta ok. 3 000 i z wodociągu w Kazimierzu też ok. 3 000

Wnioski

Parametry rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19.11.2002r. W sprawie wymagań dotyczących wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi /Dz. U. Nr 203, poz.1718/ **spełniają następujące wodociągi publiczne:**

- wodociąg publiczny w Pabianicach
- wodociąg publiczny w Konstantynowie
- wodociąg publiczny w Dłutowie
- wodociąg publiczny w Górcie Pabianickiej
- wodociąg publiczny w Rydzynach
- wodociąg publiczny w Lutomiarsku – ujęcie Prusinowice

2. Nie spełniają parametrów następujące wodociągi

wodociąg publiczny w Ksawerowie ujęcie w Ksawerowie – ponadnormatywna zawartość manganu,

wodociąg publiczny w Ksawerowie ujęcie w Nowej Gadce – woda kwestionowana ze względu na przekroczenia bakteriologiczne,

wodociąg publiczny w Ślądkowicach – nie spełnia parametrów fizykochemicznych ze względu na żelazo i mangan,

wodociąg publiczny w Kazimierzu – nie spełnia parametrów fizykochemicznych ze względu na żelazo i mangan,

wodociąg publiczny w Dobroniu – nie spełnia parametrów fizykochemicznych ze względu na żelazo.

Wodociąg publiczny w Żytowicach - nie spełnia parametrów fizykochemicznych ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu.

W ramach sprawowanego nadzoru nad awaryjnym zaopatrzeniem ludności / awarie na dużą skalę, kłęski żywiołowe/ w wodę do spożycia pobrano i zanalizowano 8 źródeł.

Szczegółowe informacje przekazano o jakości wody przekazywane są Starostwu Powiatowemu w Pabianicach i władzom samorządowym 1x w kwartale.

W nadzorze sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarnej i Epidemiologicznej w Pabianicach jest 9 wodociągów lokalnych. Woda w tych wodociągach pobierana jest do badań według ustalonego harmonogramu.

Wodociąg lokalny Samodzielny Pub. ZOZ Pabian -Med w Pabianicach ul. Szpitalna 2 – woda jeden raz nie odpowiadała wymogom ze względu na przekroczenia bakteriologiczne, / ogólna liczba bakterii przy 72 h inkubacji w temp 22 C w 1 ml. - >300.

W badaniach chemicznych nie stwierdzono przekroczeń.

Wodociąg lokalny OSM w Pabianicach -skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody nie budził zastrzeżeń.

SPZOZ Pabianice ul. Jana Pawła II 68 skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody nie budził zastrzeżeń.

Nie spełniają warunków rozporządzenia następujące wodociągi:

wodociąg lokalny w Rolniczej Spółdzielni Wytwórczej "Srebrna" w Konstancynie Łódzkiej ze względu na ponadnormatywną zawartość żelaza i manganu. Wydano decyzję na doprowadzenie do właściwych parametrów do końca 2005r.

Korzysta z tego wodociągu ok 25 osób.

wodociąg lokalny w Ośrodku Rehabilitacyjno- Wypoczynkowym w Drzewocinach.

Woda nie spełnia wymogów ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu.

W sezonie letnim korzysta z wody w ośrodku ok 600 osób.

wodociąg lokalny Ubojnia królików w Ksawerowie – nieczynny.

wodociąg lokalny Ogródków Działkowych w Pawlikowicach, Sereczynie i Rydzynach – nie pobrano z braku dostępu.

BASENY I KĄPIELISKA

W nadzorze PSSE w Pabianicach znajdują się:

Pływalnie kryte

Pabianice ul. Grota Roweckiego 3

Konstantynów Łódki ul. Kilińskiego 75a

Woda w w/w basenach badana jest 2 x w miesiącu.

W okresie sprawozdawczym kwestionowano wodę w basenie krytym w Pabianicach ze względu na obecność gronkowców koagulazododatnich. Podjęto natychmiastowe działania zmierzające do poprawy jakości wody w wymienionym basenie, spowodowały iż kolejne badania kontrolne potwierdziły przydatność wody do kąpieli.

Sporadycznie wystąpiło przekroczenie zawartości chloru w obu basenach.

Kąpieliska

MOSiR w Pabianicach ul. Bugaj 110

CSiR "Nad Stawem" w Konstantynowie Łódzkim ul. Łaska 62/64

Caritas Archidiecezji Łódzkiej- Ośrodek Kolonijny w Drzewocinach

Salezjański Ośrodek Młodzieżowy DON BOSCO w Lutomierniku ul. Kąpieliska 2.

W wyniku przeprowadzonych analiz bakteriologicznych i fizykochemicznych pobranych prób wody w w/w kąpieliskach PPIS w Pabianicach w 2004r. Dopuścił wodę we wszystkich kąpieliskach na terenie powiatu pabianickiego będące pod nadzorem PSSE pabianicach.

Baseny odkryte

Brodzik - Pabianice ul. Bugaj 110

Basen PTC – Pabianice ul. Grabowa 9 – w okresie letnim 2004 r nieczynny.

W okresie letnim na terenie ośrodka MOSiR w Pabianicach ul. Bugaj 110 funkcjonował brodzik dla dzieci. W brodziku 2 krotnie kwestionowano wodę ze względu na zanieczyszczenie bakteriologiczne i zawartość chloru w wodzie.

Sanitarna Ochrona Powietrza Atmosferycznego

Do 30.03.2004r. w ramach pracowni SOPA PSSE w Pabianicach prowadzono pomiary średniodobowego zapylenia oraz stężenia średniodobowego SO₂ powietrza atmosferycznego w punkcie pomiarowym w Pabianicach ul. Nowa 1. Od 01.04.2004r. oznaczanie w/w parametrów w Oddziale Laboratoryjnym Badań Środowiskowych Powietrza Wody i Gleby WSSE w Łodzi, a wymiana prób prowadzona jest w dalszym ciągu przez pracowników PSSE w Pabianicach. Stężenie średnioroczne SO₂ w roku 2004 wynosiło 4,8 ug/m³ norma dla SO₂ średniodobowa wynosi 150ug/m³ i nie stwierdzono przekroczeń. Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego oznaczonego metodą reflektometryczną wynosiło 21,8 ug/m³ przy normie 43ug/m³ i w ciągu roku przekroczona została 12 razy (może być przekroczona 35 razy) W zakładach Farmaceutycznych " POLFA" ul. Piłsudskiego 5 działa punkt poboru pyłu zawieszonego z separacją PM 10 pobieranego za pomocą aparatu typu LVS. Stężenie średnioroczne wynosi 35,1ug/m³ , norma wynosi 60 ug/m³. Liczba przekroczeń dopuszczalna 35 w ciągu roku i tyle też wystąpiło. Dane przekazywane są do ogólnopolskiej sieci monitorowania zanieczyszczeń atmosferycznych.

Obiekty użyteczności publicznej.

W nadzorze Sekcji Higieny Środowiska PSSE- Pabianice znajduje się ogółem 292 obiekty.

Przeprowadzono 351 kontroli sanitarnych.

W ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej w okresie sprawozdawczym dwukrotnie

kontrolowano pod względem sanitarno-porządkowym place zabaw, ośrodki rekreacyjne, parki, skwery, dworzec PKP, przystanki autobusowe, ubikacje publiczne, jednokrotnie transport osobowy na terenie powiatu pabianickiego.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych wydano zalecenia dotyczące między innymi:

wstawienia brakujących drzwi w szalecie nr 2 i 3 oraz naprawę i odmalowanie sprzętu zabawowego w parku "Wolność" przy ul. Łaskiej .

Decyzja wydana w 2002r. przez PPIS w Pabianicach nakazująca poprawę stanu technicznego ubikacji przy ul. Łaskiej 33 w Pabianicach została wykonana.

Baza noclegowa na terenie powiatu pabianickiego nie budzi zastrzeżeń.

Kontrole w tych obiektach przeprowadzono 2 x w roku.

Dworzec PKP w Pabianicach jest w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Decyzja wydana w 2002r. przez PPIS w Pabianicach na poprawę istniejącego stanu została wykonana, tj. ściany i sufity w poczekalniach stacji PKP zostały pokryte nową powłoką malarską, uzupełniono szyby w drzwiach i oknach. Ponadto wymieniono uszkodzone płytki chodnikowe przy wyjściu z poczekalni budynku dworcowego na peron oraz naprawiono uszkodzone kratki ściekowe.

Ogółem w ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej oraz jakością wody do picia i wody w kąpieliskach wydano 35 decyzji administracyjnych i rozpatrzono 24 skargi ludności. Skargi dotyczyły głównie zaniedbań sanitarno-porządkowych , jakości wody. W ramach rozpatrywania skarg ludności nałożono mandat na sumę 100,00zł.

Uzasadnionych skarg było 8. Wystawiono 1 tytuł wykonawczy i 1 postanowienie o nałożeniu grzywny celem przymuszenia do wykonania obowiązku.

Ogółem w 2004r nałożono 4 mandaty na kwotę 400 zł. za zaniedbania sanitarne.

W dniu 5 lipca 2004r. Sekcja HŚ PSSE- Pabianice zorganizowała wspólnie z producentem środków do mycia i dezynfekcji – Ecolab sp. zoo Kraków ul. Kalwaryjska 69 szkolenie na temat "Profilaktyka i higiena w gabinetach kosmetycznych, fryzjerskich, odnowy biologicznej oraz studiach tatuażu". W szkoleniu udział wzięło 106 osób: właścicieli ,pracowników zakładów fryzjerskich ,kosmetycznych, odnowy biologicznej z terenu powiatu pabianickiego.

Nadzór nad warunkami wychowania, nauczania, wypoczynku dzieci i młodzieży

W powiecie pabianickim nadzorem sanitarnym objęte są 102 obiekty stałe tj: żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, zespoły szkół ogólnokształcących, gimnazji, szkoły ponadgimnazjalne, domy dziecka, szkoły wyższe, internat, zakłady poprawcze, młodzieżowe domy kultury.

W wyżej wymienionych obiektach przeprowadzono ogółem 188 kontroli, wydano 17 decyzji administracyjnych, z tego 6 wykonano. Mandatów nie nakładano. Decyzje dotyczyły: malowania ścian w salach gimnastycznych oraz doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego parkietów na salach gimnastycznych, korytarzy oraz schodów na klatkach schodowych, remontu natrysków, doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego stolarki okiennej w pracowniach, świetlicach.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny w 3 żłobkach oraz 21 przedszkolach nie budził zastrzeżeń, za wyjątkiem 1 przedszkola dotyczącego złego stanu technicznego ogrodzenia przedszkola. Wydana decyzja uchylona na wskutek wniesionego odwołania. W terminie późniejszym zalecenie zostało wykonane. W 2004 r. zlikwidowano jedno przedszkole w Konstancynie. W 2 przedszkolach (w Przedszkolu Nr 13 w Pabianicach oraz w Przedszkolu Nr 1 w Konstancynie) uległ poprawie stan techniczny sanitariów przy grupach – przeprowadzono remonty kapitalne łącznie z założeniem glazury na ścianach i podłodze.

Na terenie powiatu funkcjonuje 29 szkół podstawowych oraz szkół ogólnokształcących. Wydano 6 decyzji administracyjnych, z tego wykonano . Stan techniczny uległ poprawie poprzez wymianę okien na świetlicy oraz jadalni (Szkoła Podstawowa Nr 5 w Konstancynie). Malowanie 4 sal lekcyjnych, położenie glazury antypoślizgowej na klatkach schodowych (Szkoła Podstawowa w Lutomierniku). Poprawie uległ stan sanitarno-techniczny bez wydania decyzji w 8 szkołach poprzez częściowe malowanie sal lekcyjnych, korytarzy sanitariów, częściowej wymiany okien w salach lekcyjnych, na sali gimnastycznej, wymiany grzejników CO w całym budynku szkolnym (Szkoła Podstawowa w Kazimierzu, Szkoła Podstawowa w Szydłowie, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Konstancynie, Szkoła Podstawowa w Petrykoczach).

Zmierzono stoliki i krzesła w 20 szkołach podstawowych – stwierdzono, że wszystkie były oznakowane i zestawione prawidłowo. Zmierzono 380 uczniów, z tego 62 uczniów siedziało w ławkach niedostosowanych do ich wzrostu. Skontrolowano w 19 szkołach 143 oddziały tygodniowych rozkładów zajęć. Na stwierdzone nieprawidłowości podczas kontroli odnośnie dostosowania mebli do wzrostu uczniów oraz rozkładu lekcji wydawano zalecenia pokontrolne. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach otrzymał pisemne informacje od dyrektorów poszczególnych placówek dotyczące zlikwidowania nieprawidłowości.

Przeprowadzone pomiary oświetlenia sztucznego w 64 pomieszczeniach w 5 szkołach podstawowych wykazały, że oświetlenie sztuczne jest mniejsze od dopuszczalnego i nie spełnia wymagań PN w 19 pomieszczeniach w 3 szkołach. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wystąpił do Urzędu Miasta i Urzędu Gminy pismem z dnia 16 lutego 2004r. o podjęcie działań w zakresie poprawy oświetlenia w podległych placówkach. Powyżej 300 luksów stwierdzono w Szkole Podstawowej w Mogilnie i w Szkole podstawowej w Bychlewie.

Na terenie powiatu funkcjonuje 9 gimnazjów. Stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń. W 4 gimnazjach poprawie uległ stan techniczny poprzez: malowanie korytarzy, szatni i sal lekcyjnych. Przeprowadzono również remont kapitalny sanitariów, cyklinowanie i lakierowanie parkietu na sali gimnastycznej (Gimnazjum nr 1 w Pabianicach), wymiana parkietu na korytarzu I piętra i parteru, wymiana wszystkich drzwi w salach lekcyjnych, malowanie 14 sal lekcyjnych, kapitalny remont łazienek (Gimnazjum Nr 1 w Konstancynie). Przeprowadzono pomiary oświetlenia sztucznego w 4 gimnazjach. W 2 szkołach stwierdzono oświetlenie mniejsze od dopuszczalnego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach pisemnie wystąpił do Urzędu Miasta i Urzędu Gminy o podjęcie działań w zakresie poprawy oświetlenia w podległych szkołach. W 2 gimnazjach oświetlenie jest powyżej 300 luksów (Gimnazjum Dobroń i Gimnazjum Dłutów). Zmierzono stoliki i krzesła w 7 gimnazjach, wszystkie są oznakowane. Na 157 zmierzonych uczniów – 47 siedzi przy stolikach nieprzystosowanych do ich wzrostu. Skontrolowano rozkłady lekcji w 8 gimnazjach w 149 oddziałach. Na stwierdzone nieprawidłowości w tygodniowych rozkładach lekcji oraz niedostosowanych stolików do wzrostu uczniów wydano zalecenia pokontrolne. Na wszystkie wydane zalecenia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego uzyskał informację pisemną od poszczególnych dyrektorów szkół.

Na 9 gimnazjów w 4 szkołach w pracowniach chemicznych znajdują się substancje i preparaty chemiczne, które są prawidłowo przechowywane, posiadają karty charakterystyki oraz ewidencję rozchodu substancji bardzo toksycznych, oraz żrących z przypisanym zwrotem R35.

Na 5 liceów oraz 6 zespołów ponadgimnazjalnych stan sanitarno higieniczny nie budził zastrzeżeń. Poprawiono stan techniczny poprzez malowanie sal lekcyjnych, częściowo korytarzy, remontu sanitariów (Zespół Szkół Nr 1; Nr 2; Nr 3 w Pabianicach). Doprowadzono oświetlenie do obowiązujących norm w całym budynku w Zespole Szkół Nr 2 w Pabianicach. **Na zły stan sanitarno-techniczny sal gimnastycznych oraz natrysków są wydane decyzje w przedłużonym terminie wykonania do 30.08.2005r. (I LO w Pabianicach, II LO w Pabianicach).**

W 3 liceach oraz 2 zespołach ponadgimnazjalnych substancje i preparaty posiadają ewidencje i karty charakterystyki.

W pozostałych obiektach tj. domach dziecka, zakładzie poprawczym, szkołach wyższych stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń.

NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY

W nadzorze Oddziału Higieny Środowiska PSSE- Pabianice znajdowało się w 2004r. 754 zakłady pracy zatrudniające 16728 pracowników w których przeprowadzono 217 kontroli sanitarnych / Stan na dzień 31.012.04r./

W ramach nadzoru nad warunkami pracy w zakładach zlokalizowanych na terenie powiatu pabianickiego - PPIS w Pabianicach wydał w 2004r. 59 decyzji administracyjnych. Zalecenia wydany drogą decyzji administracyjnych dotyczyły głównie określenia czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych, pomiarów środowiskowych wykonanych przez Laboratorium Higieny Środowiska PSSE w Pabianicach, pomiarów

przedstawionych przez zakłady pracy i wykonanych przez inne upoważnione laboratoria ustalono ,iż na terenie powiatu pabianickiego w warunkach narażenia zatrudnionych jest 667 pracowników w 25 zakładach pracy / dotyczy narażenia na ponadnormatywne natężenia dźwięku/ /dane na dzień 31.12.2004r./

Laboratorium Higieny Środowiska PSSE w Pabianicach w ramach nadzoru w 2004r. przeprowadziło pomiary czynników szkodliwych na stanowiskach pracy zakładach pracy oraz pomiary natężenia oświetlenia w placówkach oświatowo -wychowawczych.

W 2004r nadzorem laboratoryjnym objęto głównie zakłady pracy, zakłady kamieniarskie, myjnie samochodowe oraz wykonano pomiary oświetlenie w szkołach natomiast kontrolą nadzorową objęto prekursorsy grupy IIA -R i IIB-R i kontynuując temat z lat ubiegłych przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach i preparatach chemicznych w tym nadzór nad jednostkami wprowadzającymi do obrotu preparaty chemiczne zawierające metanol w ilości powyżej 3% ,denaturat ,chemię gospodarczą i chemię budowlaną oraz nadzór nad warunkami pracy przy stosowaniu środków ochrony roślin oraz produktów biobójczych. Ogółem w tym zakresie przeprowadzono 271 kontroli sanitarnych w obiektach stosujących i wprowadzających do obrotu w/w substancje i preparaty .

W wyniku wydanych przez PPIS w Pabianicach decyzji administracyjnych zlikwidowano przekroczenie normatywów higienicznych w 8 zakładach pracy a tym samym poprawiono warunki pracy 59 pracownikom i dotyczyło to zlikwidowania narażenia na ponadnormatywne natężenia dźwięku . W 2 zakładach poprawiono warunki sanitarne.

CHOROBY ZAWODOWE

W 2004r Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał 8decyzje stwierdzające choroby zawodowe oraz 4 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W ciągu ostatnich 10 lat obserwuje się spadek zachorowań na choroby spowodowane warunkami pracy. W 1991r stwierdzono 16 chorób zawodowych , w 2001r stwierdzono 5 chorób zawodowych , w 2002r 4 choroby zawodowe , w 2003r 4 choroby zawodowe Ponadto znacznie zmalała liczba chorób zawodowych w służbie zdrowia.

W 1991r, stwierdzono 5 chorób zawodowych w służbie zdrowia w tym 3 choroby zakaźne , w 2000 r oraz 2001r nie stwierdzono chorób zawodowych w służbie zdrowia, w 2002r - stwierdzono w służbie zdrowia 2 choroby zawodowe w 2003r nie stwierdzono w służbie zdrowia chorób zawodowych, w 2004r 2 choroby zawodowe .

Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

Zadaniem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia jest dążenie do zmiany niewłaściwych zachowań ludności poprzez propagowanie zdrowego stylu życia.

Aby osiągnąć te zamierzenia w roku 2004 realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne współdziałając z placówkami służby zdrowia oraz nauczania i wychowania na terenie powiatu, włączano się w akcje prozdrowotne, współdziałano z organami samorządowymi, społecznymi oraz mediami.

W ramach realizacji ogólnoświatowego hasła roku „Bezpieczeństwo na drodze” nawiązano współpracę z Powiatową Komendą Policji. Zorganizowano dla dzieci dwie imprezy, które cieszyły się dużym zainteresowaniem, szczególnie uczestników kolonii letnich Caritas w Drzewocinach. Uczestniczyło w imprezach 210 dzieci oraz opiekunów.

Włączono się w coroczną ogólnopolską kampanię antynikotynową. Nawiązano współpracę z Ośrodkiem Pomocy Osobom Uzależnionym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Akcja z okazji „Światowego Dnia Bez Tytoniu” przebiegała pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Pabianic. Zaangażowano samorządy szkół ponadpodstawowych, harcerzy, personel medyczny. Imprezy odbywały się na terenie szkół, w plenerze na zorganizowanej wspólnie z MCPS „Majówce na tratwie” oraz w centrum miasta w „Poradni pod chmurką”. Ogólnie wzięło udział w akcji ponad 4 tysiące osób.

Istnieje ogromna potrzeba organizowania takich akcji, ponieważ na podstawie przeprowadzonych wizytacji placówek służby zdrowia stwierdza się zwiększoną ilość zachorowań na schorzenia górnych dróg oddechowych spowodowanych między innymi paleniem tytoniu.

Dużym zainteresowaniem cieszył się Powiatowy Przegląd Sztuk Teatralnych „Porozmawiajmy o AIDS” przebiegający pod honorowym patronatem Starosty Powiatu Pabianic.

W MOK-u z okazji obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS wystawiono trzy spektakle na podstawie scenariuszy napisanych przez młodzież szkół ponadgimnazjalnych na ogólnopolski konkurs na scenariusz sztuki teatralnej o tematyce dotyczącej HIV/AIDS. Młodzież w scenariuszach poruszyła bardzo ważne tematy: zakażenia HIV, zachorowania na AIDS, problematykę relacji w rodzinie i grupie rówieśniczej. W imprezie wzięło udział 300 osób.

Trudny temat profilaktyki HIV/AIDS został również uwzględniony w pogadankach z młodzieżą szkół gimnazjalnych z udziałem przedstawiciela PSSE w Pabianicach, specjalisty chorób zakaźnych. W spotkaniach wzięło udział 400 uczniów.

Włączono się w obchody „Światowego Dnia Osteoporozy” organizując ekspozycje wizualne z najnowszymi doniesieniami WHO na temat osteoporozy, angażując pracowników i pacjentów SPZOZ-ów.

Nawiązano współpracę z Poradnią Cukrzycową przy SPZOZ. Przekazano materiały dotyczące VIII edycji Ogólnopolskiego konkursu Plastycznego i Literackiego „Pomaluj Życie na nowo”

Ogółem we wszystkich organizowanych akcjach wzięło udział 6660 osób.

W 2004 roku wdrożono 2 nowe programy oraz kontynuowano 5 ogólnopolskich programów edukacyjnych. Ogółem w programach brało udział 13 przedszkoli, 26 szkół podstawowych, 3 gimnazja, 10 szkół ponadgimnazjalnych oraz 14 placówek służby zdrowia. (13336 odbiorców programów).

Do programu z zakresu profilaktyki raka piersi realizowanego w 9 liceach i zespołach szkół ponadgimnazjalnych udało się pozyskać honorowy patronat Starosty Powiatu Pabianic oraz fundusze na zakup fantomów do nauki samokontroli piersi .

We wszystkich akcjach korzystano z materiałów Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE .

Przez cały rok zajmowano się dystrybucją materiałów edukacyjnych: plakatów, ulotek broszur, udostępniano literaturę fachową szkołom, placówkom służby zdrowia. Włączono się w kampanię medialną współpracując z prasą lokalną. Ukazało się 15 artykułów na tematy dotyczące organizowanych akcji oraz informujących o realizowanych przez OZiPZ PSSE programach profilaktycznych.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny.

Nadzór prowadzony jest poprzez:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz warunków zabudowy i zagospodarowania terenu;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych;
- uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W roku 2004 wydano postanowienia, decyzje i opinie:

○ projektów studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego	- 1
○ projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	- 6
○ konieczności wykonania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu	- 34
○ warunków zabudowy i zagospodarowania terenu	- 7
○ uzgodnienie dokumentacji w formie	
• - decyzji	- 28
• - opinii	- 10
○ dopuszczenie do użytkowania obiektu budowlanego	- 143

Problemy w działalności PPIS w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego to:

- wykonywanie inwestycji niezgodnie z projektem – odstępstwa od uprzednio uzgodnionego projektu;
- niespełnienie wymagań sanitarnych (brak odbioru);
- obiekty wykonywane jako samowole – bez dokumentacji i niezbędnych pozwoleń.